

LAG DIN EGEN VULKAN

Med litt flaks kommer vulkanen din kanskje til å ligne litt på denne 😊

Du kan bruke enten en vanlig flaske eller en kolbe fra laboratoriet til dette forsøket.

Utstyr:

- 1-2 spiseskjeer oppvaskmiddel som skummer, f.eks. Zalo
- 3 teskjeer natron
- 0,5-0,75 dl. eddik
- Konditorfarge
- Flaske eller kolbe
- Aluminiumsfolie (alternativt avispapir og teip)
- Vernebriller

Framgangsmåte:

Plasser flasken eller kolben i oppvaskkummen. Hell oppvaskmiddel i flasken og tilsett natron. Tilsett litt konditorfarge blandet ut i vann. Pakk flasken inn i aluminiumsfolie (du kan også teipe fast avispapir e.l.). Hell eddik forsiktig ned i flasken og gå et skritt tilbake. Vent noen sekunder og vulkanutbruddet er i gang!

Lærerveiledning:

Dette forsøket kan brukes i ulike faglige sammenhenger: Introduksjon til kjemiske reaksjoner, syrer og baser, og (hvis man er litt kreativ) platetektonikk og vulkaner. Reaksjonen mellom eddik og natron er et typisk eksempel på en kjemisk reaksjon der det produseres tydelige gassbobler. I dette tilfellet vil vaskemidlet bidra til at boblene blir enda flere og større, noe som gir en bedre «vulkan-effekt». Forsøket illustrerer også reaksjonen mellom syrer og baser. Hvis dere har ekstra eddik og natron, kan man la elevene tilsette mer natron eller mer eddik (ikke begge deler samtidig) og se om effekten blir større eller avtar. Effekten vil avta når ett eller begge utgangsstoffene er brukt opp. Men hvis man tilsetter mer av begge stoffene, vil reaksjonen fortsette å gå. Dette kan være med på å vise at begge utgangsstoffene må være til stede for at det skal skje en kjemisk reaksjon, og at reaksjonen vil stoppe når det ikke er mer igjen av ett eller flere av stoffene.